

FEMINISTOK GERRARI PLANTO!

1982. urtean, NATO-ren kontra emakumeek burututako borroken oroimenean, Bakea eta Armagabetzearen aldeko Emakumeon Nazioarteko Eguna ospatzen hasi zen, bereziki, Greenham Common-en egindako protesta eta ekintzetan parte hartutako emakumeen memorian.

Izan ere, urteak dira gerren eta armagintza negozioren arbuiatzea aldarrikatzen ari garela: greenham-kideek egin zuten bezala Wipnet-kideek (Women in Peacebuilding) ere ekin zioten, Women in blackeko ahizpek egin bezala, beste askoren artean.

Euskal Herrian, berriz, mugimendu feministak lehenengo urratsak eman zituen duela hainbat urte, NATO-ri uko egin zionean. Aipatutako protestak historiaren momentu desberdinetan mantendu ziren (Golkoko gerra, Bosniako gerran gure gorputzek pairatutako bortxaketa masiboak edota Afganistango inbasioa salatuz, nahiz Ongi Etorri Errefuxiatuak bezalako dinamiketan ikuspegi feminista txertatuz...). Betiere antimilitarismoan, internazionalismoan eta elkartasunean oinarritutako ikuspegi batetik.

Beraz, joan den abenduaren 16an, gure oinordekoen lekukoa hartu eta Bilboko portutik arma bidalketen arduradunak salatu genituen. Eredu desberdinetatik egindako presioaren ondorioz, aipatutako jarduera Santanderreko portura eramanez, arma-bidalketa Euskal Herrietik kanpora ateratzea lortu genuelarik. Edonola ere, zoritxarrez, hemen arma-ekoizpenak jarraitzen du eta arazoa ez da desagertu. Esandakoa aintzat hartuta, data honen inguruan ekintza desberdinak antolatzea ezinbesteko ikusten dugu.

FEMINISTOK GERRARI PLANTO...!

Gerrak, kolonialistak, arrazistak, kapitalistak, inperialistak eta heteropatriarkalak dira eta, hortaz, feminismoaren behar eta oinarritzko aldarrikapenekin talka egiten dutelako. Feminismoak ez duelako emakumeok, gure gorputzak eta gure lurraldeak zapaltzen dituen eredu sozialik nahi.

Gerra suntsiketa da eta beraz, feminismitik aldarrikatzen dugun bizitza jasangarriaren kontrakoa da.

Gainera, gerretan heteropatriarkatua esponentzialki biderkatzen da infinitura arte eta emakumeon aurkako muturreko biolentzia, suntsiketa estrategiaren parte bihurtzen da.

Armada edozein gizarteren erakunde patriarkal garrantzitsuenetariko bat bezala har daiteke eta, horrekin batera, gizon-emakume dikotomiaren berezko desberdintasunen adierazgarrienetarikoak da: boterearen hierarkizazioa, buruzagia eta bere dominazioa gurtzea, obedientzia, biolentzia fisikoa, kritikotasun falta, "mutilen" zirkulu itxia, eta abar. Indarrean eta agresibitatean oinarritutako maskulinitate eredu hau gazteen artean handitzen ari den erreferentzia da, askotan arrazismoari batzen zaiona banden eraketan, adibidez.

Beraz, gerra, gatazkak eta militarizazioa, sistema kapitalista eta patriarkaletan naturalizatutako biolentziaren adierazpenak dira, beraien dominazioa mantentzeko medioak. Are gehiago, militarizazioak patriarkatuaren rolen banaketa islatzen du: maskulinitatearen kontzeptua biolentzia eta armekin erlazionatzen da, emakumeek gizonen eta armen babesa behar duteneko ideian islatzen dena. Modu honetan, gaur egungo rol eta genero sistema muturreraino eramaten da.

Gainera, emakumeek betidanik pairatu dituzte gerraren gaitzak psikologikoki, sozialki, ekonomikoki eta fisikoki. Izan ere, emakumeen bortxaketa masiboak gerraren parte integrala izan dira. Emakumeak eta haien gorputzak gerra-harripakin gisa hartuak izan dira batzuetan, besteetan txanpon-truke, gerlariaren atsedean edota gudu-zelai gisa, eta abar. Kasu hauetan guztietan, emakumea objektu-mailara beheratua izan da eta gizonaren jabetzat hartua.

Gerretan kapitalismoa eta patriarkatua bateratzen dira. Ezin dugu ahaztu interes ekonomikoak direla gerrak eta euren makinaria guztia mantentzen dituztenak. Elite ekonomikoak Estatuekin batera aritzen dira herrien eta emakumeon gaineko kontrola mantentzeko. Azken hau, besteak beste, patriarkatuak bizirauteko biolentzia behar duenaren erakusgarri da.

Gerrek landa eremuak suntsitzen dituzte eta, horrenbestez, herritarren baliabide eta mantenu gaiak zapuzten dituzte. Horrela, pobrezia ekonomikoa areagotzen da, mendebaldearenganako menpekotasuna handitzen delarik. Gertakari hau enpresa eta transnazional handiek haien mesederako erabiltzen dute, gobernu eta instituzioen isiltasuna dutela medio. Kolonialismo basati honen areagotzea dela eta, emakumeak menpekoago bihurtzen gara eta gure gorputzen eta lurraldeen kontrako bortizkeria handitzen da, gure bizitokian bizitzea arriskutsua izatera hel daitekeen arte.

Gainera, gerrek dakartzate: bortxaketen areagotzea, emakume deserrituak eta giza trafikora eta salerosketara behartutako neskek; migrazio-tasa handia, gehienbat emakume errefuxiatuak direlarik; gatazka armatuen zehar eta ondoren, indarkeria matxista ere handitzen da; aurrekontu militarrek zerbitzu publikoetarako (osasuna, hezkuntza, gizarte-segurantza, etxebizitza, ingurumenaren babesa...) inbertsioak gutxitzea eragiten dute.

ESANDAKOAK ESANDA, HAU SALATU NAHI DUGU:

- Gure lurraldeetan armagintzak duen presentzia, SENER, ITP eta SAPA moduko enpresekin adibidez. Zuzenean nahiz teknologiarekin armen fabrikazioan parte hartzen dute milaka pertsonen heriotza eraginez. Gerra hemen hasten da!
- Emakumeon ikusezintasuna eta gatazka egoeretan etengabe atxikitzen zaigun biktima papera.
- Instituzioen, gobernuen eta Bankaren papera gatazkek eta militarizazioa mantenduz. Bai lurralde propio eta baita beste lurralde batzuetako gatazkei etekin ekonomikoa ateratzeko Gobernuen politiken manipulazioa ere (baliabide naturalen kontrola, besteak beste, petroleoa, ura, mineralak).
- Transnazional edo nazioarteko enpresen papera, herri osoen suntsiketa, biztanle zibilen sarraskia eta hauen defendatzaileak kriminalizatzen dituenak.

BERAZ, ESKATU EDO LORTUKO DUGUNA ZERA DA:

- Gastu militarren bukaera, eta honekin arma-erosketarako, base militarren instalazioetarako, armadaren mantenurako eta bere azpiegiturarako erabilitako aurrekontu publikoen erabileraren bukaera. Eta, beraz, armadaren bukaera. Horrekin batera gaur egungo armagintza enpresei alternati bak proposatuz.
- Parte hartze parekidea bai gatazken prebentzio eta kudeaketa garaian bai gatazkek dirauten bitartean zein berauen ondoren, emakumeon* eta gizonen arteko desoreka apurto eta maila berean arituz. Honi lotuta, garrantzitsua da, gerretan emakumeok pairatutakoaren onarpena eta baita bakearen alde historikoki egindako lanarena ere.
- Hezkidetza herrikoia eta bakerako hezkuntza. Biolentzia eta jarrera sexistak goraiatzen ez dituen sistema solidarioa.
- Kontzientzia eta ardura kolektiboak hartzea.
- Gure gorputzekiko, lurraldeekiko eta bizitzekiko mehatxuekin bukatzea.

EUSKAL HERRIKO MUGIMENDU FEMINISTA